

Gemma Beij

De maatschappij in de klas

In onze complexe maatschappij is het maken van keuzes voor velen niet simpel. Dus is het heerlijk om al op jonge leeftijd de kans te krijgen te experimenteren met wat je graag doet - of juist niet. Maar wat nu als er niets is? Als er in je omgeving weinig stimulans is of niemand om vragen aan te stellen? Als je weinig tegenkomt wat je uitdaagt of prikkelt, terwijl je juist ontzettend nieuwsgierig bent? Dan komt de maatschappij in de klas.

Leerlingen motiveren

Ken je die leerlingen die liever doen dan luisteren? Die snel zijn afgehaakt? Die eerst willen weten waarom ze iets doen voor ze aan de slag gaan? IB'ers die op zoek zijn naar een vorm van onderwijs waarbij alle leerlingen met verschillende leerbehoeften

betrokken zijn, vinden wellicht iets in de mogelijkheden van IMC Basis. Deze organisatie biedt een belangrijke aanvulling op het reguliere onderwijs. Elke week, gedurende drie uur onder schooltijd, komen vakexperts voor de klas. In die unieke context wordt expliciet gewerkt

aan persoonsontwikkeling, burgerschap, 21ste eeuwse vaardigheden en het voorbereiden van jongeren op hun toekomst. Leerlingen uit groep 7 en 8 zijn van nature gemotiveerd om de wereld te ontdekken. Onderwijs door gepassioneerde vakexperts is bij uitstek de wijze om die motivatie te voeden. Meedoen staat dan ook centraal (in plaats van 'leren voor later'). Deze organisatie bereidt jonge leerlingen voor op de belangrijkste stap na hun schoolbestaan: een studie of werk vinden die bij hen past en waarin ze zich verder kunnen ontwikkelen. Lessen van bevoegen vakexperts verruimen hun blikveld, laten hen experimenteren met hun voorkeuren en stimuleren de lef om hun interesses te volgen. In de ontvankelijke leeftijdsfase van 10 tot 12 jaar legt dit programma het fundament om gemotiveerd in het leven te staan. De organisatie stelt zich ten doel dat alle leerlingen - van elke sociale klasse en van elk schoolniveau - zó worden opgeleid dat ze gemotiveerd hun maatschappelijke rol kunnen

innemen. Alle kinderen kunnen motivatie vinden voor een maatschappelijke rol, mits ze daar psychologisch en sociaal op worden voorbereid. En dat is precies wat ze hier doen.

In de praktijk

IMC Basis wordt 30 tot 35 lesweken per jaar binnen het lesprogramma onder schooltijd aangeboden. Samen met de school wordt er een uitgebalanceerd curriculum ontworpen, met afwisseling tussen de vakgebieden en aansluitend bij de thema's van de school. Een coördinator organiseert de werving, instructie en begeleiding van de vakexperts, evenals de voorbereiding en inrichting van de lessen. De uitvoering gebeurt in nauwe samenwerking en afstemming met de IB'er, docenten en directie van de school.

Samen zorgen de coördinator en de leerkracht ervoor dat de drie extra uren en het reguliere programma elkaar zo goed mogelijk versterken. Bijvoorbeeld: de leerkrachten herhalen nieuwe woorden van de gastdocenten gedurende de schoolweek (woordenschat wordt vergroot), en stemmen rekenlessen af op de IMC Basisvakken (de leerling ervaart waaróm hij leert rekenen). Vaste vakken in het curriculum zijn: journalistiek, politiek, recht, techniek, zorg en welzijn, geneeskunde, film, wiskunde, wetenschap, ondernemen, en beeldende kunst. Altijd oefenen de leerlingen samen met de vakexperts 'het echte werk'. Zoveel mogelijk gaan ze op excursie naar de werkplekken. Al doende ontwikkelen de leerlingen vaardigheden zoals

vragen stellen, nieuwe dingen proberen, presenteren, invloed uitoefenen, organiseren, conflicten hanteren en debatteren.

Effecten op leerlingen en leerkrachten

PWC (afdeling Strategy) en de Universiteit van Amsterdam (onderzoeksgroep van prof. Ruben Fukkink) hebben zich voor de lange termijn verbonden aan effectonderzoeken naar deze werkwijze. Uit de eerste metingen blijkt dat dit extra lesaanbod grote positieve effecten heeft op leerlingen, ouders, IB'ers, leerkrachten, directies en besturen van de deelnemende scholen. Docenten rapporteren dat zij het zelfvertrouwen van hun leerlingen

zien toenemen, dat zij veel beter dan voorheen de talenten van alle kinderen in hun klas zien (ook van kinderen die niet zo goed presteren op reguliere toetsen); dat zij gemakkelijker communiceren met de leerlingen in hun klas over hun leerbehoeftes; en dat zijzelf meer gemak ontwikkelen bij het aangaan van relaties buiten de school en buiten het standaard curriculum.

De omgeving

Deze aanpak brengt drie werelden samen die normaal gesproken niet snel bij elkaar komen: 1) de klas/school, 2) vakexperts, 3) het (lokale) bedrijfsleven. De coördinatoren zijn ervoor opgeleid om uit deze samenwerking de maximale win-win-winsituatie te creëren.

“Lessen van bevlogen vakexperts verruimen hun blikveld, laten hen experimenteren met hun voorkeuren en stimuleren de lef om hun interesses te volgen.”

Concreet:

- Voor de klas/school zit enorme winst in het binnen de muren halen van bevlogen vakexperts die onder leiding van coördinatoren een onontbeerlijke aanvulling op het reguliere onderwijs geven.
- Voor de vakexperts zit grote winst in het kunnen bijdragen aan goed onderwijs en het bestrijden van sociale achterstanden vanuit hun eigen expertise.
- Voor het bedrijfsleven/lokale financiers zit winst in het

concreet kunnen bijdragen aan een maatschappelijk doel dat door velen gedeeld wordt: ‘Onderwijs is een zaak voor de hele maatschappij, niet alleen voor de school’. Daarbovenop dragen bedrijven graag bij aan IMC Basis, doordat ze daardoor contact leggen met mogelijke werknemers van de toekomst. Deze organisatie verankert de school sterker in de buurt, doordat enthousiaste professionals, bedrijven en fondsen direct betrokken raken

bij het onderwijs aan jongeren die uiteindelijk de scheppers zullen worden van die buurt. ■

Stichting IMC Weekendschool werd in 1998 opgericht door psycholoog Heleen Terwijn, en is uitgegroeid tot een organisatie met 10 IMC Weekendscholen, 12 IMC Basisscholen en 6 IMC On Tour-vestigingen voor nieuwkomerskinderen in Nederland. De organisatie heeft een IMC Alumni-afdeling van bijna 2400 oud-weekendschool leerlingen van wie velen zich inzetten voor de opleiding van de jongere generaties

Meer weten? Neem contact op met gemma.beij@weekendschool.nl

SAMENVATTING

IMC-Basis zorgt voor experts in het onderwijs die kinderen helpen zich te oriënteren op de wereld buiten en na de school. Een groot deel van de organisatie en uitvoering wordt in samenspraak met directie, IB'er, en leerkrachten verzorgd. Door deze organisatie staat de school ineens op praktische wijze in verbinding met de omgeving. Ook ouders kunnen worden betrokken. Het past binnen de lessen en is voor menig school binnen de grootstedelijke problematiek een verrijking van het aanbod.

TIPS

- Oriënteer je op de mogelijkheden van dit programma
- Bezoek scholen die hiermee werken en praat met een groep leerlingen
- Vraag aan je team en directie of zij open staan voor deze extra mogelijkheden
- Neem ook de ouders mee in de informatievoorziening, wie weet welke vakexperts daartussen zitten